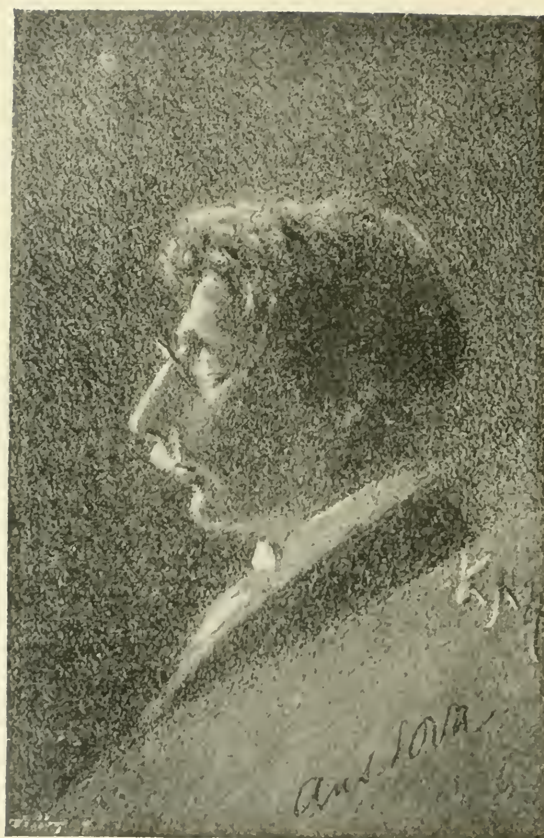

VYBOUŘENÉ SMUTKY

ARS
M. R.
K·H

ANTONÍN SOVA

VYBOUŘENÉ SMUTKY

BÁSNĚ

S PODOBIZNOU AUTOROVOU OD
KARLA HLAVÁČKA

PRAHA
MODERNÍ REVUE
32 POŠTOVSKÁ ULICE 32
1897

Z KNIHTISKÁRNY EM. STIVÍNA V PRAZE

Emblem knihy.

Poutník jsem vyštvaný morovým puchem království.
Surové křiky vlní se plazivě pod sluncem horkým,
na dlažbách ulic a v kramářských stuchlých dírách
gorilí zuby na sebe brousí strannická Hloupost.

Odcházím smrtelně zraněn. V Hory Snů, po jejichž hřbetu
Laviny valí se rostoucí, v mravenčí řítí se Města,
v černá ta Města Bolesti, na staré, prokleté Chrámy,
na staré Bohy a na lživé Masky a na puklé Erby.

V makrokosmické Hory! Tam věků kde řevy hučí,
rytmické, solné jež bičují vlny zádumčivé,
v Bezvládí lidských mocí, řídkým, šlehavým vzduchem
kde mohu do hloubky vzkřiknout vězněným Já!

Řeka.

Byla jak dítě — tenký byla pramének
blýskavý mezi hrubozrným pískem. —

V obrovském tichu bezlidném
ji Stará Země porodila
pod stromy jmelím zelenými,
pod sešeřenou hloubkou sosen kosmatých,
v obrovském tichu travou zpívala
z vápenných, rozklíněných skal . . .

Groteskní černé sosny ležely
jak transparenty slunce zažloutlého
na roztřesené její hladině.
Jak černé pijavice tlusté kořeny
a plachý stín jen přišel píti z ní, . . .
co ona slávou zpívala a rytmem žití . . .

Ó příliš důvěřivá, sešeřenou nocí,
když za ní lesy dozpívaly píseň,
v měsíčnou pláň se z roklí vylila.
Jak černé, klepající mlýny chytly
ji potměšile v kola groteskní,
že s bolestí v prach roztříštěna hebký
zavyla s šumem bouřně padajíc!

Jak ohromena, po špičkách šla travou,
jak ohromena, tiše po špičkách
do mýtí truchlivých, kde stříbro měsíce
v své půdě břízy řídké zapustilo
a v mlhách sešeřených pole rákosná . . .

Ó chtěla grandiosní klenbu nebes
a kosmos teplým klidem svítící,
hvězd píseň vyzpívanou Neznámému
roztřásti na své hladině
a slávu Noci před zrozeným dnem
a Jeho stopu zlatou ! ?

Tu vyšel první člověk smutný
do světlé záře sunoucích se par,
z mlh tulák vybelhal se plání . . .
Krvavé hadry sundal s nohou zamodralých
puchem a hnisem, v nichž seděla Smrt,
v ni ponořil své rány mokvavé . . .

A obzor temněl se a temněl v dál,
mhy zhoustly v rovinách, kde jíkal pták,
hnis hřbitovů, puch lidských dědin
zavíval s břehů pohřbů requiem . . .

Stružkami tekly kalné nákazy,
v bažinách hnily, z prorvaného dna
jak vředy v ní se vyvalily, luhy,
rozpitý močál vedly uspat v ní,
po větru zaplakalo pohřbů requiem . . .

Tu vplula do kloaky města . . . Okna
svých světel střepy házela jí na hláď
a čáry domů protáhly se tajemně
na vlnách svraštěných
a stromy chorou zeleň, kytky se říms načechrané
spouštěly do vln kalných zrcadel.

Tu karrikatury bytostí lidských křepčily,
tu vyla píseň bezstarostných veselí,
lidského masa rozvířené orgie
stád spolčených, vklíněných do sebe
společnou bolestí zděděných Vin . . .

Dny, zakuklených mučedníků dlouhé sbory,
na horké dlažbě vydechovaly morově
puchem degenerace zhoustlých mass
nedoživených bytostí . . .

Zoufalství vedle Radosti svítilo z mozků zornicemi
jak lampy shořelé pozdními věky
vyssátých duší dlouhou cestou,
kosmickým přerodem bytostí . . .

A z kloaky města vyšumíc otrávena
si mrtvoly první nesla, v slizu zeleném
je vynesla, šumíc pohřbů requiem
na teplé písky beznadějných dnů . . .

Kam jdeš, ó duše moje? V daleku
již nové Smutky vidím nořit v tebe
vrcholy nejvyšších svých věží . . .

Po bílých nocích . . .

Po bílých nocích táhly černé dny
jak vrány vzduchem krákoravé,
padaly s šumem v prostor bezedný,
po bílých nocích dny se vlékly tmavé.

Mé byly noci bílé, třesavé,
šílenstvím naději se rozepěly,
že vstávaly sny moje churavé
a v travách zahrad mých se procházely . . .

Dny černé byly však a bidácké,
po prázdných stádech puklým echem znící,
a plny surové a chytrácké
Morálky mstivé a Morálky bdící . .

Duše a luza.

I.

Bolestně zvířenou píseň
smutnému potomstvu
plochého Století
před jitrem zpívám.

Zpívám ji v bezhvězdném šeru
Století. Zpívám ji Věčnu.
Odvrácen od luzy. Sobě
také ji zpívám.

Lidská krev dávno v ní zraje
k prolití. Za něco mříti!
Chce se zas kouřit k slunci
v tajemný prostor.

Zpívám tu bolestnou píseň:
tyranům slávu a chválu!
Luze vždy velký je tyran,
větší než bůh!

II.

Duše, ty pokřtěná svatou
vznešenou Anarchií,
ještě tvůj trůn je prázdný,
bezlidná země.

Či už jsi doznala zdrcena,
že nelze nahradit bohů
davům a trpícím srdcím
Rozumem čistým?

Že nelze rozsvítit světel
v ubohých lebkách davu,
kde je tma chladná jak v studnách
s mrtvolou na dně?

Ustává raněna často
v revolučním svém vzmachu,
kladivo přestává bušit
nad stropy zemí.

Viklajíc trůny králů,
budovou železných říší
papežů zlatými křesly,
umdlívá často . . .

III.

Nebo tam, v obrovských říších
pod žárem pochodní rudých
bdělých a vztyčených hlídek
přežilých mravů

surové, střísněné krví
Barbarství, začátek Bídy
a konec Bídy a jádro
bolesti každé

ještě bdí, čekajíc chvíle
zahřmění bubnů a polnic,
poplašné vzepjetí koní
na povel králů,

zase bdí, myslíc již tupě
na smutné zajatce, města
zbořená, na bílé domy
hořící nocí, —

buržoa v dobráckém klidu
mapu tam vykládá dětem,
v županu zeleném schoulen
rukou v ní jezdí.

IV.

Pod trůny prodaná luza
v prachu se schyluje. Zbraně
komonstva, hrozivá vojska
sečtena stojí.

Evropští bozi se rodí
na zádech otrockých davů,
vztyčují v pýše svůj profil
v raženém zlatě.

Pod klenbou pochmurných münstrů
hymny zní tyranům. Luza
za pouhou vzpomínku na ně
tříští si lebky.

Potomek Franků chabý
s usláblou zhýřilce krví
pod trůnem hroznější síly
cítí se silným...

Opilé nervy se třesou.
Nadšené boulevardy pějí
uměníčkem svým drobným
tyranů hymny!

A lidstvo poslouchá, poslouchá,
hrozné a vlnivé massy
u starých bohů a trůnů,
vkotveno v zemi.

V.

Teskno a pozdě je. Duše,
smutna tvá samota. Věříš
ve svoje vítězství? Duše?
Člověk je podlý!

Bolest tě vyhání z dávných
profanovaných již chrámů.
Od starých bohů, jimž dávno
směješ se v pýše!

V bolestném přerodu časem
železnou budovou zachvíš.
Osvítíš několik mozků
prorockým jasem.

Někdy ta zalehlá píseň
sibiřských dolů mučí.
Krvavý po bitvě večer
kdesi tam dole.

Otřesy želez ji mučí
vězněné myšlénky. Mučí
prodírající se slunce
oštěpů mořem.

Mučí ta zemdlená Evropa
frivolně zpívající,
opilá, sestárlá nevěstka
před chladným jitrem.

Moderní Betlém.

Zrodil se Kristus, veliký a mocný,
v moderním kdesi, novém Betlémě,
a dřív, než pohnul trůny králů, prodlel
na pouštích, které rostou v člověku . . .

Ty pouště dlouhé, zprahlé lidských duší,
z čel pustých davů které zívají,
ty pouště ať již hlupců bez myšlénky,
neb těch, jež v prázdno svedla myšlénka . . .

Ty pouště, kde jsou písky omrzení,
kde energie lepší vymřely,
ve hlavách jak ovoce nakažených,
pozdními kulturami zemdlených.

Ty sladké pouště hodovníků, v klidu
nad plným stolem kdož se křižují,
i smutné pouště otrhaných sběří,
hlad po nichž kráčí s karavanou vražd.

Pijáků pouště, kde v rozvátých stínech
chimery lezou v parách zelených
a v blátivých a rozmrazených říjnech
strhané listí padá s duše jich, . . .

šílenců pouště, groteskní kde tvary
a zalidnění světů neznámých,
boháčů pouště, pyramidy zlata
kde poslušní svážejí otroci . . .

Radostné pouště i ty černé pouště,
ty černé zoufalých a hladových,
radostné těch, kdož přišli pokupovat
vše, kněze, krále, vrahy, nevěstky, . . .

ty všecky pouště v tkáně mozku vryté
on procházel a všude četl v nich:
Já přišel vítězit! Já resignovat!
Já genij! Dědičný já král! . . . Já vrah! —

Když vyvésti chtěl z hrozných pouští všecky:
ti bídní kráčeli mu po stopách,
jich zapomenutý, uhnilý prapor
se pohnul na planinách nových snů . . .

Jen ti, v svých pouštích radostných a blbých
u plných stolů při pobožnostech,
v hereditárních, staroslavných zvycích,
ti nehnuli se. A ti zůstali . . .

Dvě noci.

I.

Od Hor jde vysokých s přesností kyvadla.
Obrovská, zamlklá, smutná a tmavá
přes nedohledný jde obzor mlhavý.
Uhasla světla, ty hlídače Ctnosti,
vzbudila Pohlaví na ložích tisíci,
v zběsilých rytmech bouřící krve.

Ženám, (jež spustily na šije vlasy)
uspaným chabnutím vyhřměné slasti,
přivírá tiše zarudlá víčka.
Bázlivě dotkne se uvadlých prsů.
Jak blázen tichý se odplíží chladně..
A zas jde hřbitovy, spadlými listy,
starých Měst branami, přes Hory, Moře . . .

II.

Jak hýřila luza! Hýřila v onu Noc šedivou,
že umíral Rok dle špinavých kalendarií.
V tu massu napilou, páchnoucí, punčem kouřícím třeštivou,
Noc, zbudíc se, mrazila znuděných do orgií.

Jak starým vše! . Též se nudila s duší jak patrno truchlivou
Noc, kterou zbudil šum davů a křiky, jež echem tmou bijí.
Na slizkou chlípnost nahoty ženské v hodinu vášnivou
mdle zřela, ponuře v stíny průsvitných žaluzií,

a byla bez hvězd, tichá a studená, jako vězení,
hnus, odmítnutí, těžká nenávist, záměr zlý
v ni podloudně klíčil a výsměšek v jejím mlčení,

a pohrdání dětmi Světla lživého, hračkami jich,
a jejich Pláčem a jejich Radostí, znavil ji Hřích,
jich vážné Pravdy i Žert jich oplzlý.

Bizzarní sen.

řekl k ní: »Nemůžem ničeho čekat od tohoto Žití,
Země této a od těchto Nebes a od těchto Svatých.
ě hnusny jsou Dnešky, kam Minulost výsměšné ozvěny hází,
ď se mnou, nejdražší, Svět jiný znám, zjevil se mé duši.«

řekl jsem: »Rozluč se se vším a odejdem (jakoby nic),
yž matka spí a otec v krčmě a když páchne město blátem.
špičkách . . . odhodím zbraň, tu, kterou jsem chystal v horečce
svou i na tvoji hlavu . . . tak . . teď jsem ji zahodil navždy!

k vedle mne, s mou srostlá bolestí a vášní a hrůzou a extasí,
půjdeš. A chraň se vzpomenout skrčených lidí,
h plazů s myšlénkami ctihodně starými,
musíš opustit starou Zem, ty musíš přetrhat všecky svazky.«

plakala a rty se chvěly, (zpozdilá!) připravila se k noci,
ec šla a každý krok váhala, slouchala vzlykajíc chvíli
dech matky, když klaply dvéře, — vzpomněla dávných přítelkyň
tanečních sálů a jarního večera u řeky blíže rodných lesů . . .

ch,« řek' jsem, »takhle nelze jíti s přítěží proklatých vzpomínek!
jsou ještě výpary bahnisk, na nichž rostly naše duše.
ezapomeň, co špatného obmýšlel s tebou svět, cos vyplakala slz,
zapomeň ran proklatých rukou a smíchu profanujících!

eb že tě od mládí oblékali jako loutku pro hračku mužů,
o domácí rozkoš břichopásků a vilná těla měšťáků!
ezapomeň, kterak chtěli, aby tvá duše byla Slabá, Slabá,
od dechem hříchu aby hledala Krista a Marii!

Nechceš zapomenout?. . .« Už dlouho jdem spolu. Minuly noci a d
kráčíme přes hory a vyhýbáme se příbytkům lidským.
Tam, kde jmelí visí se sosen, tam, kde měsíc visí tmou,
tam jde se nejlépe, tam jsou nejvyšší sny a nejrozkvetlejší.

»Proč ještě pláčeš? Což nevěříš v Nový Život na Jiných Světech?«
Aby neplakala, když jsem ji vedl přes úhory, lesy, přes vody,
pohádky budoucích krás a neznámých, tušených krajů,
pod světlem večera stříbrným lhát jsem jí počal . . .

A tak jsme šli. A přišli k lodím . . . Bylo to truchlivé Moře
a Země podivná, město s šedými světly bledými
a okny slepými a věžmi s vrcholy v oblacích
a veď jsem ji k lodi a poručil odvézti v Neznámé Světy . . .

Byl v ní jen známý kapitán, tisíci žhavými instinkty
zdál se řídit loď a neznámo jeho mi jméno,
je-li Osud-mstitel neb Osud-vysvoboditel,
nehlesl ani slovem, jen hluboce k zemi se klonil . . .

Byl v ní jen starý kapitán, známý mi z mystických zjevení;
prostorem neuvědomělých krás my jeli hořícím obzorem.
Ha, ha, já smál se, vida ji jasnit se po dlouhé době,
a poručil jeti jako bleskem, bezpečen, daleko od lidí . . .

A jedeme a jedeme . . . vzduch, par cinobrových plný,
schlad náhle a zšedl (poznal jsem, že nás šálí ten starý).
Jeho moudré, poslušné oči kmitaly nejistým zlomyslným bleskem,
když uklonil se k zemi a řekl: »Ihned přistanem k cíli . . .«

»Tu je ta Zem,« řek' potom s poťouchlým, lstivým úsměvem
a ukázal na bledý pruh, jenž mrtvě se probíral z oblaků.
»Lžeš, pse! Tam je zase týž člověk,« křiknul jsem vztekle,
»vidím jeřáby na březích, skla domů lesknout se v slunci!

Tys jedním z lidské té spřeže, přiznej se, bazilišku,
zabiju tě, pse, vtělené ty Zlo, podvodný kramáři!«
Poklonil se, zadrkotav zuby. V tom bledý pruh země zas zmizel
a zase na cestu dalekou od světa lidí jsme jeli . . .

Dny prchly a hrůza čekání marného visela na našich srdcích,
my seděli v objetí a ona plakala, šeptajíc o dávných dnech.
»Víš, kterak v létě dřímal soumrak nad teplými lukami,
stříbrné světlo se třáslo nad tichem tajemných pěšin?«

»Vidíš ty pse, zas vzpomíná,« křik' jsem. Zlověstně mlčel
stařík nad svou busolou (drzý, k vraždě mě sváděl).
»Zas pláče, pse, jeď rychle, kde v podvědomí svítá,
a kde je radost a hudba a krvavé květy kde voní! . . .«

Dny prchaly a noci se šeřily. Zřel jsem: vlasy jí zbělely,
snad hrůzou, vlny jak ponuře praskaly o boky prohnilé lodi.
»Vidíš, jak vlasy jí zbělely?» zoufal jsem, »vidíš, proklatý starče,
i tys mě oklamal, nevěřím tobě, nevěřím, ne, již nevěřím!«

I zabil jsem jej ranou ukrutnou, licoměrného ďábla;
paluba houkla pádem a jako smích skříplo to v lanech.
»Teď už nás neoklame návratem k proklaté Zemi!
Neznal Světů Zjevení . . . Umřem? Ah, takto žíti! . . .

Oh, marně prosíš, nikdy se nevrátím k Zemi, ne, nevrátím,
zkaziv tvoji mladost, tvé štěstí a naděje k Zemi přirostlé! . . .
A zkaziv duši tvou očekáváním světla, které nepřichází,
nevrátím tě již Zemi, kterou proklínám, kolébku Zla!

Nezbývá, než dočkat se neb umřít v šíleném objetí
na opuštěné lodi na moři mrtvě zeleném . . .
A neplač přec, nezviklᚠmě, moje vůle je pevna,
i to je štěstím, umřít daleko od bídné Země! . . .«

Agonie.

Ta smutná rovina, dny jednotvárné v ní
a mrtvo. Bez přátel. To mrtvo beznervní!

Tam v zadu ledovců chlad splývá přes bažiny
a modře fialové hází stíny.

Ve třtinách zdupaných, štít zlomen pod hlavou,
v ní ránu hořící a hnisem krvavou,

dnů, nocí necítím, co šumí zdlouhavě
krev moje, crčí hořce ve trávě,

zbraň slizká žoldáků v mém mase vbodnutá,
kopyta ořů zvoní okutá . . .

Necítím plivnutí těch lotrů, kteří šli
a z bílých rouch mne vysvlékli,

ni duté, příšerné klování zobanů
posměšně ironických havranů. —

Žluté květy.

Role Smrti ve tmách žloutnou,
kraj se chvěje Smutků loutnou.
Kdosi šel a utrh' květ,
tisk' jej na horečný ret.

Starci ještě na mezích
víno pijí po doušcích,
měsíc sklouzá po jich vlasu,
v prsů svislém, svadlém masu.

Ještě chvíli posedět —
na něco se zahledět —
ještě se jim v Pole nechce.
Žluté květy šumí lehce. —

Nechce se jim umřít. Nechce.

Meditace.

Vím, západ hasne obavou před příštím dnem
a před novou vegetací květ starý uvadne chladem.
Sny, všecky sny zmlknou před nových duší snem
a ve chrámech Bůh se zachvěje před nových Bohů vpádem.

To bude ticho a teskno a prázdno! Já včera rozvitý
až půjdu a poznám, že odkvétám právě dneska.
A zamknu svůj chrám a zvony mé budou rozlity
a světla má nebudou hořet a prázdná bude má stezka.

Smutek Satanův.

Pustá noc táhla krajinu svou černou
v splynulých stínech pod zarudlým nebem,
co Satan nad bahnisky mrtvých Samot
se snášel rozpjatý a temně fosforečný,
hrozný a mlčenlivý.

V daleku života odlesk mlnný hořel
nad tichem bílých Měst, požívačných Měst.
Tam bujně trilkovala pouliční píseň dneška,
mísíc se s rozraženými vzkřeky zoufalé úzkosti,
s hukotem černého, nesmírného Moře
věčné a nekonečné Bídy . . .

V zamyšlení Satan pohlížel
bezhvězdnou dálkou. Smutek hlodal v něm,
neb umdlel již u vymýšlení Zla.

Dávno už dokonán, dávno
poslední jeho Triumf. Poslední jeho Triumf!
To nebylo tehdy, kdy seštval člověčenstvo
vraždit se pro víru Ukřižovaného,
ani tehdy, kdy hroudami zlata
zatarasil cesty Ubohých k Mocným,
ale jen jednou vykvetl v tvůrčí chvíli
Negace, Vzdoru největší jeho Triumf:

V nízké Ženě kdy vzbudil nenávist k Duši,
k Duši, jež silnou být chtěla, objímat Dálky,
v záhadách Tajemství postřehnout oddech Boha,
najít jej posléz a spojit se navždy s ním
proti Němu, proti Němu, Satanu . . .

To byl jeho Triumf, největší Triumf tenkráte.

Ba učinil slabým navždy
svého nepřítele s věčně zaťatou pěstí,
smutného Muže,
a bázliv před jeho rozžhavenou Duší
zachechtal se teprvé pln jistoty,
když podařilo se mu tenkráte
ustáblou, zničenou, připoutat ji navždy,
otrockou láskou pokořit ji před tělem Ženy
a otrávit ji Prázdnotou její krásy,
když viděl ji přissát se na bílém hrdle Ženy
s Resignací pozvolného umírání
a hasnout u jejích nahých boků jako jepici
před západem slunce.

A to byl jeho poslední, největší Triumf.

Kondor.

Příteli Dru. A. Štolcovi.

Bída sedí v srdci mém.
Zase starší nežli loni,
zas má delší pařata,
zas má oči sinavější,
zvýšila se, shrbila.

(Kolem oken protáhly se
mlhy prosincových nocí.)

Zase starší, děsnější,
moudřejší zas, pomalejší,
studenější, beze slov
rozdírá mé srdce drápem,
jak zelený drahokam
zimničné jí oko hoří,
sychravá je, monotonní . . .

Chvíli usne, nehne se,
jenom tíží a jen bolí.
Pak se vztýčí, protáhne
kondor starý, slepý, dravý,

zdvihne křídla popelavá,
otřes jejich vzkřísí vzduch,
vzkřísí echa, pluje těžce
nad městy a rovinami,
nad Horami šerých věků,
pod hvězdami prochladlými
v obzoru jak přízrak tmavý,
vzdaluje se, vzdaluje.

Vzdaluje a vzdaluje — — —

Zas se vrací; zase tíží;
hladovější, zkušenější,
novou bolest přináší
chycenou na lidských prazích
a své drápy krvavé
ustydlé tou dlouhou cestou
hřeje si v mém horkém srdci . . .

Zase sedí v srdci mém,
podřimuje, hlavou kývá,
zase starší nežli loni.

Jen když prosté duše přijdou
se smíchem tak bouřlivým,
jen když řinkne číše s vínem,
žena láskou zapláče,
divoce mé čelo zlíbá: —

tu se vztýčí v srdci mém,
zdvihne křídla, vzbouzí echa,
odletí . . .

A nepřekáží. —

Ale když se vrátí zas,
hladovější, zkušenější,
hněvnější je, ponurejší,
a má drápy krvavější . . .

Umění Severu.

Já slyšel jsem Zpěv Houslí Severních,
kdos Obrovský hrál k zemím skloněný
bizzarní úzkost nad vším živoucím,
šlehavým vichrem rozšlehaný Žal.

Jih spal již. Přírodou rozhýčkán, tlel
po létech Středověku. Vadly formy.
Lenivou krví sladké křesťanství
truchlivé zmalátnění rozkládalo.

Duch Severu však ještě tvořil, stál,
duch Myslící, a Zápasící posud,
smršť bouřných protiv na svých houslích hrál.

Nenávist k ženě, Sebezbožnění,
zpod smyčce sršel v mlhy přechodní
déšt jisker hledajících pochodní . . .

Pastorale.

Dnes vlny nocí nechám burácet,
v snů bíti břeh a sporý na něm květ,
myšlénky pustím do pohoří snů
a v tichu tom se ani nepohnu.

Na pastvy zelené ať večer jdou
neznámých střelců tichou krajinou,
mnohé se vrátí těžce zraněny
a mnohé budou na vždy ztraceny.

Až lampa pozdní nocí dohoří,
psa černého v snů vyšlu pohoří,
psa žalu, který, sluchy zdvižené,
je nazpět řadou dlouhou přižene . . .

Vyšel jsem v přítmí . . . Válečný čas byl. A země
voněla bouří a spláchnuta dešťem bujela všady.
Psi vyli zavřeni v těsných stájích odbyté kultury,
Bezvládí duší když táhlo, táhlo starými Městy.

Psi světa starého, vybnilé, napuchlé zdvíhali oči
od kostí, na nichž leželi. Vyli tak časem v dálku.
Táhli jsme neslyšně Městy a prolínali jsme zdi,
přebarvili jsme vody a nasákli do vůně květů.

Psali jsme Memento na chrámy, příkrá cimbuří hradů,
na dvéře ložnic. Byl válečný čas. A země
prolnutá námi se černala před jarem příštích věků.
V mlhách jsme přes Města táhli za zpěvu budoucích žalmů.

Vybouřené Smutky
KM.
Antonín Sova

Jos. Helka

[redacted] [redacted]